

den almindelige Folkeoplysning, for Litteraturen og for vedkommende Forfatter. Thi det, at hans Værker saaledes kunde blive læste op, tror jeg, netop mange Gange giver Anledning til, at hans Bøger kunne blive købte i Fremtiden. Noget lignende var ogsaa Tilfældet paa Musikkens Omraade, idet Forslaget gik ud paa at man ikke maatte opføre nogen Komposition, ikke en Gang en Dans, uden at man havde indhentet vedkommende Komponists Samtykke. Det kunde gaa, naar man stod over for store Orkestre med fast Dirigent og faste Former i en Hovedstad; men naar vi i Udvalget tænkte os, hvordan det stillede sig ude paa Landet, f. Eks. ved et Høstgilde, hvor et Orkester, som er samlet sammen ved denne Lejlighed, spiller en Wienervals uden at have indhentet Komponistens Samtykke, forekom det os, at det var et urimeligt Forlangende at stille, og at det var urimeligt, at de vedkommende maatte kunde blive mulkteret i den Anledning. Vi mente derfor, at det vilde være rettere at faa en lignende Bestemmelse her som den, vi foreslog med Hensyn til Oversættelser, nemlig at Komponisten kunde paa sit Vært forbyde Opførelse, men at det ikke skulde være i al Almindelighed forbudt. Der var flere af den Slags Ting, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa. Der var ogsaa et andet Punkt, hvor det forekom os, at man havde stillet Forfatter- og Kunstnerretten alt for lige med den almindelige Gjendomsret. Det var i Spørgsmaalet om Kreditorernes Afgang til at faa Fyldestgørelse for deres Fordringer i dette Aktiv. Det var nemlig saaledes, at efter det Forslag, der den Gang forelaa, kunde Kreditorerne udgive en Forfatters Arbejder, endogsaa imod hans Vilje, for paa denne Maade at skaffe sig Fyldestgørelse for deres Krav. Det forekom os, at der var andre Hensyn at tage end det rent pekuniære. Det er jo slet ikke sagt, at en Forfatter kunde ønske sit Arbejde udgivet; det kunde maaske være et Arbejde, som han slet ikke ønskede ud mere, eller maaske ønskede ud i en helt anden Form, end det tidligere havde, og han kunde da ikke være tjent med — mere ideelt set — at hans Kreditorer maaske netop benyttede et tidligere Skrift, som han nu fortrød, til Udgivelse, fordi det mulig — ad Standalens Vej f. Eks. — kunde give en ganske god Indtægt for Kreditorerne. Vi foreslog derfor, at det i alt Fald maatte være saaledes, at man ikke kunde udgive et Skrift mod Forfatterens bestemte Ønsker, men saa maatte naturligvis heller ikke han siden kunne udgive det, saaledes at han narrede sine Kreditorer for Beløbet. Ogsaa med Hensyn til Arvingernes

Forhold havde man indført en ganske lignende Regel som den, der gælder i andre Arvegangsforhold, saaledes at det skulde være samtlige Arvinger, der skulde træffe Bestemmelser om Udgivelsen af en Forfatters efterladte Værker. Det forekom os, at der her var et personligt Moment, som ikke maatte lades ude af Betragtning, at der ogsaa der var andre Interesser end de blot pekuniære at varetage, og vi mente derfor, at de Personer, der ved Slægtffabets Baand vare nærmere knyttede til Forfatteren, særlig hans Ugtefælle, som man maatte antage interessere sig for, at hans gode Navn og Rygte ikke led nogen Skade, skulde have en afgørende Stemme med i dette Spørgsmaal. Endelig var der i Forslaget, som det først forelaa, foreslaet en Kommission, der skulde afgøre en hel Del mindre Tvistepunkter, som kunde opstaa, en Kommission, som vi den Gang fandt vilde være overflødig, idet vi antog, at alle disse Strids-spørgsmaal som Regel vilde kunne afgøres ved de almindelige Domstole, og vi kunde i hvert Fald ikke gaa ind paa en saadan særlig Domstol, som Kommissionen vilde være, da der saa maatte træffes Regler for hele den Proceßmaade, der maatte følges ved denne Domstol. Skønt der i Udvalget fra Begyndelsen af ikke var Enighed om Endringer i de Retninger, som jeg her har omtalt, lykkedes det dog at tilvejebringe en Række Endringer med Hensyn til Enteltheder i Lovforslaget, hvorom hele Udvalget var enigt. Kun paa et Punkt, men ganske vist ogsaa paa det afgørende Punkt, om man vil, var der Uenighed, og der var et Flertal i Udvalget, som ikke mente at kunne gaa ind paa Forslaget, som det forelaa. Det var paa det Punkt, der angik Oversættelsesretten og som skulde muliggøre Tiltrædelsen til Bernerkonventionen. Der var adskillige af os, som vare i stor Tvivl om, hvorvidt dette i Virkeligheden vilde være til synderlig Gavn for Forfatterne, og om det ikke snarere vilde være til Skade for den almindelige Oplysning her i Landet, og vi kunde derfor ikke tiltræde det. Hvad Forfatterne angaar, har jeg ganske vist i de senere Aar set Forfattere, der have klaget sig over, at de have lidt bethdelige Tab derved, at deres Skrifter ere oversatte paa Dyst f. Eks., uden at de have faaet noget for det, deriblandt ogsaa Forfattere, der ikke ere af nogen synderlig høj Rang. Jeg maa tilstaa, jeg tror, at man der ser lidt fejl paa Forholdene, thi en hel Del af disse Skrifter vilde ganske sikkert næppe være bleven oversat paa Dyst, hvis der skulde betales for dem, medens de derimod paa en Tid, da den nordiske Litteratur er paa Mode i Tyskland,